

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΜΑΓΟΥ

Υ π ο

ΑΝΔΡΕΟΥ ΔΩΡΗ

Συνέχεια ἴδε σελ. 173

Κεφάλαιον ΙΑ'.

Ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Ἀβδοῦλ-Ἀζιμ

Τὴν ἐπαύριον τὸ στρατόπεδον ἔμενεν ἔρημον καὶ σιωπηλόν. Οἱ ἐργάται, κατὰ τὰς δοθείσας αὐτοῖς ἀναμφιβόλως παρὰ τοῦ Γουέβρου ὁδηγίας καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον ὑπακούοντες εἰς τὸν διοικητὴν τοῦ Χαμαδάν, δὲν ἐφάνησαν ποσῶς. Καθ' ὅσον ἡ ἡμέρα προὔχρει, ὁ Μαυρίκιος ἡσθάνετο ἐπαχθέστερον τὴν ἀδράνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν πληξίν. Καταφλεγόμενος ὑπὸ πυρετώδους ἀνυπομονησίας, προέτεινεν εἰς τὴν ἀδελφὴν του ν' ἀκολουθήσῃσιν τὴν συμβουλὴν τοῦ Γκουσά-Νισίν καὶ νὰ ὑπάγῃσιν νὰ ἐπισκεφθῇσιν τὸν διοικητὴν. Ἡ νεῖκτις συγκατένευσε προθύμως, καὶ μετὰ τὸ πρόγευμα ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ ἵππευσαν διὰ τὴν ἐκδρομὴν των.

Συμφώνως πρὸς τὸ ἔθιμον τοῦ τόπου παρέλαβον μεθ' ἐκυτῶν πολυάριθμον συνοδίαν ἐκ τῶν ἰθαγενῶν θεραπόντων των, διότι οὐδὲν θὰ ἐφάνετο ἀπρεπέστερον ἐν Περσίᾳ παρὰ ἐπίσημος ἐπίσκεψις ἄνευ συνοδίας· θὰ ἐξελαμβάνετο ὡς ἄνθρωπος ἐστερημένος καὶ τῆς ἐλαχίστης ἀγωγῆς ὁ τοιοῦτος ἐπισκέπτης. Ἡ μικροτέρα δὲ ἀκολουθία παντὸς κατέχοντος ποιᾶν τινα διακεκριμένην θέσιν πρέπει τοῦλάχιστον ν' ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ταπητοστρώστας, ἀπὸ δύο θεραπόντας καὶ ἀπὸ ἑνα ἵπποκόμον. Ὅτε ὅμως ἀνεζήτησε τὸν Γαργαρίδην, οὐτινος ἡ εἰς τὴν συνοδίαν συμμετοχὴ ἦτο ἀπαραίτητος, ὁ θεράπων εἶχε γείνει ἄφαντος. Ἐξηφανίσθη ὡς διὰ μαγείας καὶ ἐδέησε ν' ἀναχωρήσῃσιν ἄνευ αὐτοῦ.

Μετ' ὀλίγον ὁ Μαυρίκιος καὶ ἡ ἀδελφὴ του συνοδευόμενοι παρὰ τῶν ὑπηρετῶν των, οἵτινες ἔτρεχον πεζοὶ παρὰ τοὺς ἵππους, ἐνθαρρυνόμενοι ὅτε μὲν διὰ κρυγῶν διαπεραστικῶν, ὅτε δὲ διὰ μελωδίας τινὸς ἄλλοκότου, εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν λίαν ἐκπεπωτωκυῖαν σήμερον ἀπὸ τῆς παλαιᾶς αὐτῆς λαμπρότητος. Ὁ βόρβορος, ὁ κοινότοτος, οἱ σωροὶ τῶν ἀκαθαρσιῶν καλύπτουσι τὰς στενάς καὶ σκολιάς ὁδοὺς τῆς. Αἱ στέγαι αἱ κεκαλυμμέναι ὑπὸ κεράμων κυανῶν ἄλλοτε τὸ χρῶμα καὶ νῦν ἀχρῶν, οἱ τοῖχοι ἐστρωμένοι διὰ πλακῶν ἐκ πορσελλάνης εἶνε ἐφθαρμένοι, ἡ στιλπνότης των ἔχει ἐξαφανισθῇ καὶ εἰς πολλὰ μέρη φαίνονται αἱ διαβρωθεῖσαι ἐκ τῆς πολυκαιρίας πλίνθοι. Αἱ ἐξακόσται κρήναι μὲ τοὺς πίδακας των καὶ τὰ πολυάριθμα κανάτ (διώρυγες), αἱ διοχετεύουσαι τὸ ὕδωρ εἰς τὴν πόλιν ἐκ τῶν παρκασιμένων ὑψομάτων, παρέχουσιν ἐν τούτοις

ὄψιν ἀκόμη εὐχάριστον εἰς τὴν ἡρειπωμένην πόλιν.

Τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν οἱ νέοι εἰσέρχοντο εἰς τὴν κυριωτέραν ὁδὸν τοῦ Χαμαδάν, εἰς τῶν παρεπομένων θεραπόντων ἐπλησίασεν αἴφνης εἰς τὸν Μαυρίκιον καὶ, κρατούμενος ἐκ τοῦ ἀναβολῆως διὰ νὰ μὴ ἀπομακρυνθῇ ἐκ τοῦ ἵππου, ἤρχισε νὰ χειρονομῇ μὲ μειδιάμα διαστέλλον πλατέως τὸ στόμα του.

— Ἐκεῖ, ἐκεῖ!... Σαχίπ!... ἔλεγεν. Ἐκεῖ!... Ἐγὼ τὸν βλέπει... τὸν βλέπει... τὸν Σαχίπ Γαλγαλίδην.

Ὁ Μαυρίκιος παρετήρησε πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἐδείκνυν ὁ Ἀλῆς, καὶ οὐκ ὀλίγον ἐξεπλάγη καὶ αὐτὸς ἰδὼν τὸν λιποτακτήσαντα ὑπηρετὴν.

Ὁ Γαργαρίδης νοχελῶς κατακείμενος ἐπὶ σωροῦ προσκεφαλαίων, προφυλαττόμενος ἀπὸ τὸ ἐξ ὑφάσματος παραπέτασμα κουρέιου τινὸς ἡγόρευε μὲ τὴν συνήθη του στωμυλίαν. Βεβαίως θὰ εἶχεν ἤδη ἀφηγηθῇ τὴν ἱστορίαν τῆς οἰκογενείας του καὶ τὰς μετὰ τῶν πριγκίπων σχέσεις του, χωρὶς κανεὶς νὰ ὑποπτεύῃ τίνα ταπεινά ἔργα ἐξετέλει ἐκεῖ πέραν. Μὲ τὸν καλίαν (ναργιλέν), ὃν εἶχε προσφέρει αὐτῷ ὁ κουρεὺς Μωχαμέτ, μεταξὺ τῶν χειλέων του, εἶχε παραδεδωμένην μεθ' ὅλης τῆς ἀσιατικῆς ῥαθυμίας τὴν κεφαλὴν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Φιγάρου τοῦ Χαμαδάν.

Ἰδίως ὅμως ἐξεπλάγη ὁ Μαυρίκιος βλέπων τὸ πρόσωπον καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ πολυμηχάνου ὑπερέτου τοῦ ἀλειμμένα ὑπὸ ὑποκιτρίνου ἀλοιφῆς καὶ κεκαλυμμένα ὑπὸ χλωρῶν φύλλων, διὰ νὰ μὴ ξηρανθῇ ταχέως ἡ ἀλοιφή. Μὲ τὸ μάκτρον πέριξ τοῦ τραχήλου του, μὲ τὸ βλέμμα βεθυθισμένον ὡς γλυκεῖαν ῥέμβην, ὁ Ἀριστομένης ἐφάνετο ἀποκαταστάς μέγας τις κύριος, πασσάς ἢ πρίγκηψ καὶ ἀπολέσας ὁλοτελῶς τὴν συναίσθησιν τῆς πραγματικότητος τοῦ βίου.

— Αἶ, κύρ Ἀριστομένη! ἀνέκραξεν ὁ Μαυρίκιος σταματῶν διὰ μιᾶς τὸν ἵππον του, δὲν μοῦ ἐξηγεῖς, παρακαλῶ, πῶς σὲ ἀνυρίσκω ἐδῶ εἰς αὐτὸ τὸ χάλι, ἐνῷ σὲ εἶχα ἀνάγκην εἰς τὸ στρατόπεδον;...

Ὁ Ἀριστομένης ἠγέρθη ἀναπηδῶν, ἀνατρέψας τὸν ναργιλέν καὶ ἀποσπᾶσας μετὰ σπουδῆς τὸ μάκτρον καὶ τὰ φύλλα ὥρμησε πρὸς τὸν κύριόν του μετὰ βαθυτάτων υποκλίσεων.

— Ἀ!... μὲ συγχωρεῖτε, κύριε!... συγγνώμην μυριάκις!... ἀνέκραξε μετ' εὐροίας λόγου. Ἀλλὰ ἐνόμισα ὅτι δὲν θὰ ἐτόλμων νὰ παρουσιασθῶ μὲ τὴν ἀκολουθίαν σας εἰς τὸ παλάτιον τοῦ διοικητοῦ, χωρὶς νὰ προσπαθῶ ὅσον ἡδυνάμην νὰ φανῶ εὐπρεπέστερος... Τὸ ἐξωτερικόν, κύριε, ἡ ἐνδυμασία, δὲν εἶνε ἀληθές;... αὕτη εἶνε τὸ ἀσφαλές γνώρισμα πάσης ἀληθείας· εὐγενεὺς ψυχῆς. Δὲν ἀγνοεῖτε βεβαίως, ὅτι τὰ ψαρά μαλὰ θεοροῦνται εἰς αὐτὸν τὸν βάρβαρον τόπον ὡς σημεῖον πένθους· διὰ τοῦτο ὅταν εἶδα μετὰ

λύπης μου ὅτι εἰς τὰ γένειά μου καὶ εἰς τὰ μαλλιά μου ἦσαν μερικαὶ ἄσπραι τρίχες, ἀσπρο-
λούλουδα τοῦ κοιμητηρίου ὅπως τὰς ἀπεκάλε-
σεν ὁ ποιητής, αἱ ὁποῖαι ἐφύτρωσαν βεβαίως ἐξ
αἰτίας τῶν πολλῶν συμφορῶν μου, καὶ ἀκούσας
ὅτι ὁ κύριος ἐπρότεινεν εἰς τὴν δεσποινίδα νὰ
ἐπισκεφθῶσι τὸν διοικητὴν, γνωρίζων δὲ ἐξ ἄλ-
λου ὅτι εἶνε συνήθεια εἰς ὅλας τὰς εὐρωπαϊκὰς
αὐλὰς νά...

— Ἀφῆσε τὰς φλυαρίας σου! ἀνέκραξεν ὁ
Μαυρίκιος διακόπτων αὐτόν. Ξεφορτώσου ἀπ’
ὅλ’ αὐτὰ γρήγορα καὶ ἀκολούθησέ με εἰς τὸ πα-
λάτι.

Ὁ Γαργαρίδης ἤρπασε τὸ μάκτρον καὶ προ-
τρίβων ἰσχυρῶς τὴν κόμην του καὶ τὸ γένειον
του, ἅτινα εἶχον ἀποκτήσει ζωηρὰν χροιάν πορ-
τοκαλλίου ὡς ἐκ τῆς βαφῆς, ὥρμησε παρκο-
λουθὼν τὴν πομπὴν καὶ διαμαρτυρόμενος περὶ
τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ προθέσεων.

Ἄλλ’ ὁ Μωχμέτ ὁ κουρεύς, ἐκθαμβος διὰ τὴν
ἀπροσδόκητον φυγὴν τοῦ πελάτου του, ἔδραμεν
εἰς καταδίωξίν του.

— Αἱ!... πιάστε τον!... δὲν μ’ ἐπλήρωσε!
Μοῦ χρεωστῇ μισὸ τόμαν (πέντε φράγκα) πιά-
στε τον!... ἐφώνει... Τὰ μαλλιά, τὰ γένεια!
... ὁ ναργιλές, ὁ καφές!... ὅλα αὐτὰ διὰ μισὸ
τόμαν! Ἐχάθηκα!... μ’ ἐκλεψε!... βοήθεια!...

— Τί θόρυβος εἶν’ αὐτός; εἶπεν ὁ Μαυρίκιος
σταματῶν ἐκ νέου τὸν ἵππον του. Πλήρωσε αὐ-
τὸν τὸν ἄνθρωπον καὶ ἄς τελειώσωμεν!

Ἄλλ’ ὁ Ἀριστομένης ἐρευνήσας ἐμόρφασε, καὶ
ὁ μορφασμός του ἐσήμαινεν ὅτι τὸ ἥμισυ τόμαν
ἢ τὸ τέταρτον τοῦ τόμαν ἢ πᾶσα ἄλλη ὑποδι-
αίρεσις τοῦ τόμαν ἔλειπεν ἐξ ἴσου ἀπὸ τὰ θυλά-
κιά του.

— Θεέ μου!... εἶπε, παρτηρῶ ὅτι ἐλησμό-
νησα τὸ πούγγι μου!... τί κωμικὸν συμβάν!...
Θὰ σὲ πληρώσω αὐριον, χαμάλη!

Πλὴν ὁ κουρεύς ἐδιπλασίασε τὰς κραυγὰς του.
Διὸ ὁ Μαυρίκιος ἀνυπομονῶν ἐπλήρωσε τὸ αἰτού-
μενον ποσόν, ἡ δὲ συνοδία ἐπανελάβε τὴν πο-
ρείαν τῆς, προστεθέντος εἰς αὐτὴν καὶ τοῦ Γαρ-
γαρίδου, ὅστις ἦτο πλέον κῆχαριστημένος ἐκ τοῦ
ἐξωτερικοῦ του.

Διερχόμενοι πλησίον τοῦ φρουρίου οἱ νέοι
παρετήρησαν δύο ἄνδρας ῥακενδύτας, ὠχρούς, μὲ
ὄψιν καταβεβλημένην, οἵτινες ἴσταντο συνεσπει-
ρωμένοι παρὰ τὴν σκιάν, ἣν ἐπέριπτον τὰ βα-
σιλικὰ τηλεβόλα. Ἐμαθον βραδύτερον ὅτι ἦσαν
ἐγκληματίαι, οἵτινες εἶχον εὖρει ἐκεῖ ἄστυλόν,
ὅπως οἱ ὅμοιοί των κατὰ τὸν μεσαίωνα εὔρισκον
ἐν Εὐρώπῃ ἄστυλόν εἰς τοὺς καθεδρικοὺς ναοὺς.
Ἄν ἤθελον ἐγκαταλίπει τὸ καταφύγιον ἐκεῖνο,
ἔστω καὶ διὰ μίαν μόνην στιγμὴν, ἠδύναντο νὰ
συλληφθῶσιν ἐκ νέου. Διὰ τοῦτο ἔμμενον ἐκεῖ στη-

ρίζόμενοι ἕκαστος διὰ τῆς χειρὸς ἐπὶ τοῦ τηλε-
βόλου. Τὸ δικαίωμα τοῦ παρέχειν ἄστυλόν εἶνε
δικαίωμα τοῦ ἡγεμόνος καὶ τῆς βασιλικῆς οἰκο-
γενείας, ὑπὸ τὴν ιδιότητα δὲ αὐτοῦ ὡς συγγε-
νοῦς τοῦ Σάχου τῆς Περσίας ὁ διοικητὴς Ἀ-
βδούλ-Ἀζιμ ἔχαιρε τὸ προνόμιον τοῦτο ἐν Χα-
μαδάν. Ἄν ἐπὶ παραδείγματι ἐγκληματίας τις
δυνήθῃ νὰ εἰσχωρήσῃ μέχρι τῶν σταύλων τοῦ
Σάχου, ἢ ἂν κατορθώσῃ ἔστω μόνον νὰ ἐπιθέσῃ
τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ βασιλικοῦ ἵπ-
που, ἀπολαύει προσωρινῆς ἀσφαλείας. Τὸ αλη-
θές ὅμως εἶνε ὅτι, ἐπειδὴ διὰ νόμου ἀπαγορεύε-
ται αὐστηρῶς νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν οἰαδήποτε τρο-
φή, εἶνε ἠναγκασμένος, ὅπως μὴ ἀποθάνῃ τῆς
πείνης, ν’ ἀφίσῃ τὸ ἄστυλόν του διὰ νὰ εὕρῃ τι νὰ
φάγῃ· τότε δὲ ἡ δικαιοσύνη δύναται πάλιν νὰ
τὸν συλλάβῃ.

Ἐφθакαν εἰς τὸ παλάτιον. Οἱ δύο ἀδελφοὶ
ἀφίππευσαν πρὸ τῆς πύλης· ἀγῆρσαν τὰς πλη-
βατίδας, τὰς ὁποίας ἐφορόντισαν νὰ φορέσωσι
περὶ τὰ ὑποδήματά των πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ
ἀνατολικοῦ ἐθίμου, τοῦ ἀπαιτοῦντος ὅπως ἀφαιρῇ
τὰ ὑποδήματά του ὁ εἰσερχόμενος εἰς τινὰ οἰ-
κίαν, καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ μεγάρου, ἡ-
τις ἦτο πλήρης στρατιωτῶν, αὐλικῶν, δερβισῶν
καὶ ὀκνηρῶν.

Ἐνῶ οἱ ἐν τῷ μεγάρῳ μετέβαινον ὅπως εἰδο-
ποιήσωσι τὸν διοικητὴν περὶ τῆς ἐπισκέψεως τῶν
ξένων, οὗτοι ἔμειναν θαυμάζοντες τὴν περικαλ-
λὴ ἐσωτερικὴν αὐλὴν, τὴν θαυμαστὴν καὶ λεπτὴν
ἐπεξεργασίαν τῶν τοίχων, ὧν ἡ ἐπιφάνεια ἐκο-
σμεῖτο ὑπὸ πλακῶν κεραμίνων χροίεντος καὶ ζω-
ηροῦ χρωματισμοῦ. Ὅπισθεν τῆς ἐπιχρύσου κιγ-
κλίδος περιεφέροντο ἀδιακόπως μὲ ἄφθογα καὶ ἀ-
νήσυχα βήματα αἱ τίγρεις καὶ οἱ λέοντες τῆς
Αὐτοῦ Ἐξοχότητος.

Μετ’ ὀλίγον ἀνήγγειλαν αὐτοῖς ὅτι, ἐπειδὴ ἦτο
ἡ ὥρα τοῦ προγεύματος, ἠδύναντο νὰ εἰσέλθωσι
καὶ νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὸ γεῦμα τῆς Αὐτοῦ
Ἐξοχότητος, μεθ’ ὃ ἴσως οὗτος θὰ ἠδύνατο νὰ
τοὺς δεχθῇ εἰς ἰδιαιτέρην ἀκρόασιν.

— Αὐτὸ ὁμοιάζει μὲ τὸ σύστημα τῆς ἐν ὥρᾳ
γεύματος ὑποδοχῆς τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ’, εἶπεν ὁ
Μαυρίκιος μειδιῶν πρὸς τὴν ἀδελφὴν του, ἐνῶ
παρηκολούθουν τὸν αἰθίοπα ἐπιστάτην.

Καθ’ ἣν στιγμὴν ἐφθάνον εἰς τὴν αἴθυσαν τοῦ
συμποσίου, εἰσῆρχετο αὐτόθι καὶ ὁ διοικητής, ὁ
πρίγκιψ Ἀβδούλ Ἀζιμ δι’ ἐτέρας θύρας. Ἦτο
ἀνὴρ ἐξηκοντούτης περίπου, βραχυτάτου ἀναστή-
ματος, σκαῖς καὶ σύνοφρος, φέρων διόπτρας εἰς
τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐφερε ρεδιγκόταν ἐξ ἰνδικοῦ
κασμιρίου μετὰ κρασπέδων ἐκ σιτύρας· χρυσοὺς
ἀκινάκους ἥστραπτε παρὰ τὴν ὀσφύν του, ἐπὶ δὲ
τοῦ ἐξ ἀστραχᾶν καὶ βαθέως κεχρωμένου ἐπὶ τοῦ
μετώπου πύλου ἀνυψοῦτο λοφίον μετὰ πόρπης ἐκ
τιμαλφῶν λίθων. Μέλαινα ὥστε ἐξ ἐβένου γενεῖας

κυνιζουσα και πιθανῶς βεβαμμένη, κατήρχετο μέχρι τοῦ στήθους του.

Τὸ ὑποκείμενον τοῦτο παρακολουθοῦμενον ὑπὸ πυκνοῦ πλήθους αὐλικῶν, ἀξιωματικῶν καὶ δούλων, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου ὁ Μαυρίκιος καὶ ἡ ἀδελφή του ἀνεγνώρισαν οὐχὶ ἄνευ ἐκπληξέως τὸν προγεσσορ Χασέλφρατζ, προὔχρησε μέχρι τοῦ μέσου τῆς αἰθούσης καὶ ἀπήγγειλε σοβαρῶς τὸν μωαμεθανικὸν χαιρετισμόν :

— Μπισμιλλάχ !...

Πάντες οἱ παρестῶτες ἀπήντησαν διὰ τῆς αὐτῆς λέξεως.

Λαμπρὸς τάπης ἔκειτο χαμαὶ εἰς τὸ κέντρον τῆς αἰθούσης σκεπαζόμενος ἐν μέρει ὑπὸ ἐπιτραπέζιου ὀθόνης ἐκ δέρματος ἐπεξεργασμένου, ἐφ' οὗ ἦσαν ἐν συμμετρίᾳ τοποθετημέναι πεντήκοντα περίπου παροψίδες πλήρεις ἀφθόνων καὶ ποικίλων ἐδεσμάτων.

Ὁ διοικητὴς ἐκάθιεν ὀκλαδὸν ἐπὶ τοῦ τάπητος καὶ ἡ μονήρης αὐτοῦ εὐωχία ἤρχισεν ἐν βαθυτάτῃ σιγῇ. Οἱ λειτουργοὶ τοῦ ἦσαν τεταγμένοι ὀπισθέν του. Τὸν πρίγκιπα ὑπηρετοῦν οἱ ἐπιμεληταὶ τῆς τραπέζης του προσφέροντες εἰς αὐτὸν ἐκ περιτροπῆς τὰ κρέατα, τὰ χορταρικά, τοὺς πλακοῦντας, ἅτινα ἦσαν πρὸ αὐτοῦ ἀποτεθειμένα καὶ ἅτινα ἐκάστοτε ὑπεδείκνυν εἰς αὐτόν. Ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ἐλάμβανε τὰ πάντα διὰ τῶν δακτύλων ἄνευ τῆς βοηθείας περονίου ἢ μαχαιρίου καὶ κοχλιαρίου κατὰ τὸ ἔθος τῶν προγόνων του. Ἀρνοὶ ὀλόκληροι ὀπτοί, παραγεμισμένοι διὰ φοινίκων, σταφίδων, ῥωδίων, φιστικίων καὶ ἀμυγδαλίων *φικιγιάν*, ἔδεσμα διάσημον συγκεῖμενον ἐξ ὀρνιθίων, περδίκων καὶ περιστερῶν, καρυκευμένων δι' ὅπου ῥωδίων καὶ παραγεμισμένων διὰ κοπανισμένων καρπῶν *κεμπάπ* ἥτοι τεμάχια ἁρνίου ὀπτοῦ εἰς τὴν σούβλαν· σωρὸς πιλαφίου καλῦπτοντος τεμάχια ὀρνιθίου ἢ κυνηγίου· ὄρουζα βραστῇ ἐν ἀφρονίᾳ· πυραμίδες ἐκ χορταρικῶν ὄγκος πλακοῦντων, ἀσπαράγων, ὑδροπεπόνων καὶ ἄλλων ἐξαίρετων καρπῶν· παγωτὰ ὑψηλὰ ὡς κῶνοι σακχάρου τὸ αὐτὸ ἔχοντα σχῆμα ἐμπεριεχόμενα ἐντὸς ἀγγείων ἐκ λεπτῆς πορσελλάνης· τέλος ἄρκατὰ σακχαρικά καὶ γλυκίσματα ἱκανὰ νὰ πληρώσωσιν ὀλόκληρα ζαχαροπλαστεία. Ταῦτα πάντα ἀπετέλουν τὸ γεῦμα τοῦτο τὸ ἀντάξιον Κύκλωπος.

Μπα !..., μπα !... (εἶνε καλόν !) ἔλεγεν ἐκ διαλειμμάτων ὁ πρίγκιψ Ἀβδοῦλ-Ἀζίζ, ὅτε δὲ ἤθελε νὰ τιμῇ ἰδιαζόντως κανένα ἐκ τῶν αὐλικῶν του, τοῦ ἀπέστελλε τεμάχιόν τι ἐκ τοῦ ἐδεσματος ὅπου εἶχε δοκιμάσει. Οὗτος τὸ ἐδέχετο εὐλαβῶς, ἀπαγγέλλων τὴν καθιερωμένην φράσιν : «Μὲ τιμᾷ ἡ καλὸσύνη τῆς Ὑμετέρης Ἐξοχότητος !» καὶ τὸ ἔτρωγε προθύμως, ἐξεγείρων τὸν φθόνον τῶν ἄλλων λειτουργῶν διὰ τὴν ἰδιαίτεράν ταύτην εὐνοίαν.

Ἀφοῦ ἐκορέσθη ὁ διοικητὴς, ἀπέμαζε τὰ χεῖλῃ καὶ ἔβρεξε τοὺς δακτύλους ἐντὸς λεκάνης χρυσῆς λεπτότατα ἐπεξεργασμένης. Εἶτα ἐπέστρεψεν εἰς τὰ ἰδιαιτέρὰ του δωμάτια, καταλιπὼν τὰ λείψανα τοῦ γεύματος εἰς τοὺς αὐλικούς καὶ τοὺς ἀξιωματικούς του. Οὗτοι πάλιν ἐμελλον νὰ παραχωρήσωσι τὴν θέσιν των εἰς τοὺς θεράποντας, τοὺς κατωτέρους ἀξιωματικούς· μετὰ τούτους οἱ δούλοι καὶ οἱ παραμάγειροι κατεβρόχιζον ὅτι ἀπέμενεν εἰς τὰ πινάκια.

Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων στιγμῶν προσῆλθεν εἰς τῶν κλειδούχων, διὰ νὰ παραλάβῃ τοὺς Φράγκους καὶ τοὺς ὀδηγήσῃ ἐνώπιον τοῦ διοικητοῦ.

Τὸν εὗρον ἐξηπλωμένον ἐπὶ διβανίου, καπνίζοντα ἀρωματώδη ναργιλέν καὶ ἀκροώμενον τοὺς ἤχους ἐξαίρετου κρυφίας ὀρχήστρας.

Ὁ διοικητὴς ἐνευσε πρὸς τὸν Μαυρίκιον καὶ τὴν Αἰκατερίνην νὰ καθήσωσιν ἀπέναντί του καὶ τοὺς παρετήρησε βλοσυρῶς πρὶν ἀπευθίνῃ αὐτοῖς τὸν λόγον.

— Σὺ εἶσαι ὁ Φράγκος ἐκεῖνος, εἶπε τέλος πρὸς τὸν Μαυρίκιον, ὅστις εἶχε τὴν τόλμην νὰ ἔλθῃ ν' ἀνασκάψῃ τὴν γῆν μας, διὰ νὰ ἐξαγάγῃ τοὺς θησαυροὺς τῆς ;

— Ἐγὼ εἶμαι αὐτὸς ὁ Φράγκος.

— Καὶ αὐτὴ εἶνε ἡ Χανούμ, ἡ ἀδελφή σου ;

— Αὐτή.

— Τί μοῦ φέρετε ὡς δῶρον ;

Ὁ Μαυρίκιος καὶ ἡ Αἰκατερίνη ἔτι περισσότερον ἐξεπλάγησαν. Ἄλλ' ὁ Μαυρίκιος μετὰ μεγάλης ἀγχινοῖας ἔσυρεν ἐκ τῆς ζώνης του ἐξαίρετον ῥεβόλβερ καὶ προσφέρων αὐτὸ πρὸς τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα :

— Δεχθῆτε τὸ ὄπλον αὐτό, ἐξοχώτατε, εἶπεν αὐτῷ μὲ φιλικώτατον ἤθος. Ὅσον ἀπλὴ καὶ εὐτελής εἶνε ἡ θέα του, τὸσον ὠφέλιμον θὰ εὑρετε τὴν χρῆσίν του.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ διοικητοῦ ἐξήστραψαν καὶ ἔλαβεν τὸ ῥεβόλβερ μὲ χεῖρα ἀρπακτικὴν. Στρεφόμενος ὑστερον πρὸς τὴν Αἰκατερίνην :

— Καὶ σύ, Χανούμ, ἠρώτησε, δὲν μοῦ ἔφερες τίποτε ;

— Τίποτε, ἀπήντησεν ἡ Αἰκατερίνη, ἀηδιάσασα ἐκ τῆς τόσης ἀπληστίας.

Ὁ διοικητὴς συνωφρυνῆθη καί, ἀφοῦ ἔκρυψε τὸ ῥεβόλβερ εἰς τὴν ζώνην του, τὸ πρόσωπόν του ἔλαβεν διὰ μιᾶς ἔκφρασιν ὀργῆς καὶ ὑπεροψίας. Ἐσταύρωσε τοὺς βραχίονας ἐπὶ τοῦ στήθους του καὶ εἶπεν ἀποτόμως.

— Τί θέλετε ;

— Θέλομεν νὰ ἀποσύρῃς τὴν ἀπογόρευσιν, τὴν ὁποίαν ἐξέδωκες ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν μας, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος. Δὲν ἔχεις κανὲν δικαίωμα νὰ ἐναντιωθῇς εἰς τὴν ἐξακολούθησίν των. Ὁ Σάχης, ὁ ἡγεμὼν καὶ κύριός σου, τὰς ἐπέτρεψε καὶ εἶνε μεγάλη ἡ τόλμη σου νὰ ἀνθίστασαι εἰς τὰ σχέδια,

τὰ ὅποια αὐτὸς ἐνέκρινεν !.. Ἀπόσυρε τὴν προκήρυξίν σου... ἄς λάβουν τὴν ἄδειαν οἱ ἐργάται νὰ ἐργασθῶσιν ἐκ νέου διὰ λογαριασμόν μας. Μάθε ὅτι οἱ Φράγκοι εἶνε ἔθνος ἰσχυρὸν καὶ θὰ ἦτο ἐπικίνδυνον ν' ἀντιταχθῇ τις εἰς τοὺς σκοπούς των.

Ἡ μορφή τοῦ διοικητοῦ βαθμηδὸν ἐσκυθρώπασεν ἔτι μάλλον. Ἀγριον ἔχων τὸ βλέμμα, τὰ χεῖλη συνεσφιγμένα, τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους τοῦ ἠκρασθῆ τοὺς λόγους τοῦ Μαυρίκιου μετ' αὐξούσης ὀργῆς.

— Οἱ Φράγκοι εἶνε αὐθάδεις ! ἀνέκραξε τέλος μὲ φωνὴν βροντώδη· εἶνε ἀσθεεῖς, ἱερόσυλοι, ἀφοῦ ἔρχονται ν' ἀνασκάψωσι τὸ ἱερὸν ἔδαφος τῆς πατρίδος μας, διὰ νὰ μᾶς ἀρπάσωσι τοὺς θησαυρούς, τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν εἰς τὴν μεγαλοφυῆαν τῆς φυλῆς μας... Οἱ θησαυροὶ αὐτοὶ ἀνήκουσιν εἰς ἡμᾶς δικαιοματικῶς... Δὲν θέλομεν πλέον νὰ τοὺς ἴδωμεν ἀποκομιζομένους εἰς ξένας χώρας... Ἄν δύνασαι νὰ τοὺς ἀνασκάψῃς ἀπὸ τὴν γῆν, θὰ τοὺς ἐκθάψῃς διὰ νὰ μᾶς τοὺς παραδώτῃς !.. Ναὶ τὸ γνωρίζω αὐτὸ ἀπὸ τὸν Χακίμ τῶν ὀφθαλμῶν. Ἡ πατρίς του, ἥτις εἶνε πολὺ ἰσχυροτέρα τοῦ Φραγκιστάν, θὰ μᾶς τοὺς ἄφινε.

— Νομίζεις ; εἶπεν ὁ Μαυρίκιος εἰρωνικῶς.
"Ἐπειτα συνέχισεν X

ΕΞ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΝ

Ο ΝΕΟΣ ΙΩΝΑΣ

Ἡ διαμονὴ τοῦ Ἰωνᾶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας εἰς τὴν γαστέρα τοῦ κήτους παρέσχεν εἰς τοὺς ἀπίστους ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὕλην γέλωτος καὶ σκωμμάτων κατὰ τῶν ἀνοήτων, οἵτινες καταπίνουσι τοιαῦτα παραμύθια. Ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν οἱ σκῶπται καὶ οἱ ἄπιστοι θὰ εὐρεθῶσιν εἰς δύσκολον θέσιν. Τὸ παράδοξον συμβάν τοῦ Ἰωνᾶ τῆς Γραφῆς ἐπανελήθη καὶ ἐν ἔτει σωτηριῷ 1891 εἰς τινὰ Ἀγγλον ὀνόματι Ἰάκωβον Βάρτλεϋ, ὅστις κατ' αὐτὰς νοσηλεύεται ἐν τινι νοσοκομείῳ τοῦ Λονδίνου, ὅπου ἀκόμη δὲν συνήλθε καλὰ καλὰ ἐκ τῶν συγκινήσεών του.

Ἰδοὺ πῶς κατὰ τὰς ἀγγλικὰς ἐφημερίδας συνέβη τὸ νέον τοῦτο θαῦμα.

Κατὰ τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον φαλινοθηρίς τις, εὐρισκομένη εἰς τὰς ἀκτὰς τῶν Φαλκλανδίων νήσων, ἔστειλεν ἄλιεῖς ἐπὶ δύο ἀκάτων, ἵνα συλλάβωσι μεγάλην τινὰ φάλαιναν, τὴν ὅποιαν εἶχον διακρίνη εἰς τὸν ὀρίζοντα. Οἱ ἄλιεῖς δὲν ἐδράδυναν νὰ συναντήσωσι τὸ κῆτος καὶ ἐτραυμάτισαν αὐτὸ θανάσιμως. Ἐνῷ δὲ ἐσφράδαζεν ἀγωνιώσα ἡ φάλαινα, ἀνέτρεψε διὰ τῆς κινήσεως τῆς οὐρᾶς τὴν μίαν τῶν ἀκάτων. Οἱ ναῦται ἔπесαν εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' ἐσώθησαν ὑπὸ τῶν προσδραμόντων ἀνδρῶν τοῦ ἄλλου ἀκατίου, ἐκτὸς δύο. Ἐπὶ τέλους εὐρέθη τὸ πτώμα τοῦ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ πτώμα τοῦ ἄλλου ἐ-

στάθη ἀδύνατον νὰ εὐρεθῇ μεθ' ὅλας τὰς γενομένας ἐρεῦνας. Ὁ ἀπολεσθεὶς ἄλιεὺς ἦτο ὁ Ἰάκωβος Βάρτλεϋ.

Ὅταν ἡ φάλαινα ἔπαυσε νὰ σφαδάζῃ καὶ οἱ ἄλιεῖς ἐδεδαιώθησαν ὅτι εἶχεν ἀποθάνῃ, τὴν ἀνείλκυσαν εἰς τὴν φαλινοθηρίδα καὶ ἤρχισαν νὰ τὴν διαμελίζωσιν· ἡ ἀσχολία δὲ αὕτη διήρκεσεν ἐπὶ ἐν ὁλόκληρον ἡμερονύκτιον. Ὅταν δὲ οἱ ἄλιεῖς ἔσχισαν τὸν στόμαχον τοῦ κήτους ἀνεκάλυψαν μετ' ἐκπλήξεως τὸν ἀπολεσθέντα σύντροφον αὐτῶν Ἰάκωβον Βάρτλεϋ, ζῶντα εἰσέτι καίπερ λιπόθυμον !

Οἱ ναῦται κατῳρθώσαν μετὰ πολλῆς δυσκολίας νὰ ἐπανκφέρωσιν εἰς τὰς αἰσθήσεις του τὸν νέον Ἰωνᾶν. Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ὁ Βάρτλεϋ κατελαμβάνετο ὑπὸ παροξυσμῶν μανίας καὶ ἐστάθη ἀδύνατον νὰ τοῦ ἀποσπάσωσι λέξιν περὶ τοῦ παραδόξου συμβάντος. Μόνον μετὰ τριῶν ἐβδομάδων νοσηλείαν ὁ Ἰάκωβος Βάρτλεϋ ἀνέκτησε τὸ λογικόν του καὶ ἠδυνήθη ἐπὶ τέλους ν' ἀφηγηθῇ τί τοῦ συνέβη :

« Ἐνθυμοῦμαι κάλλιστα τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ἡ φάλαινα μ' ἐπέταξεν εἰς τὸν ἄερα· ἔπειτα ἐδούλιαξα καὶ εὐρέθηκα εἰς μίαν θήκην ὀμαλὴν καὶ γλιστερὰν, ἡ ὅποια μὲ τὸ σφίξιμο καὶ τὸ χαλάρωμα ποῦ ἔκαμνε μ' ἐσπρωχνε ὅλο καὶ πῖδ βαθειά. Τοῦτο διήρκεσεν ὀλίγας στιγμὰς καὶ κατόπιν εὐρέθηκα εἰς ἓνα σάκκον πολὺ πλατύν. Ἐψαξα γύρω μου καὶ ἐνόησα ὅτι μὲ εἶχε καταπιεῖ ἡ φάλαινα καὶ ὅτι εὐρισκόμην εἰς τὸ στομάχι της. Ἡμποροῦσα ἀκόμη ν' ἀναπνέω, ἂν καὶ μετὰ μεγάλῃς δυσκολίας· ἤσθαι νόμην δὲ ἀνυπόφορον ζέστην καὶ ἐνόμισα ὅτι θὰ ἐψηνόμουν ζωντανός.

Ἡ φορικτὴ σκέψις ὅτι ἤμουν καταδικασμένος ν' ἀποθάνω εἰς τὴν κοιλίαν τῆς φαλαίνης μ' ἐδασάνιζε καὶ ἡ ἀγωνία μου ἐγένετο μεγαλειτέρα καὶ φοβεριτέρα ἔνεκα τῆς σιωπῆς καὶ τῆς ἡρεμίας, ἡ ὅποια ἦτο γύρω μου. Ἐπὶ τέλους ἐλιποθύμησα καὶ δὲν ἤσθαι νόμην πιά τὴν φορικτὴν μου θέσιν».

Ὁ Ἰάκωβος Βάρτλεϋ εἶνε γνωστὸς ὡς εἰς τῶν τολμηροτέρων φαλινοθηρῶν, ἀλλ' ἔνεκα τῶν συγκινήσεων, τὰς ὁποίας ὑπέστη ἐν τῷ στομάχῳ τοῦ κήτους οὐ μόνον ἔχασε πρὸς στιγμήν τὸ λογικόν, ἀλλὰ κατέχεται ἀκόμη ὑπὸ δεινῶν παρακρούσεων. Ἐξακολουθεῖ, ἐπὶ παραδείγματι, ἀκόμη νὰ νομίζῃ ὅτι καταδιώκεται ὑπὸ τῆς φαλαίνης καὶ ὅτι καταπίνεται ὑπ' αὐτῆς.

Τὸ δέρμα τοῦ νέου Ἰωνᾶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ γαστρικοῦ ὕγρου τῆς φαλαίνης ἐγένετο ὅμοιον πρὸς περγαμηνήν. Ἐν τούτοις ἡ γενικὴ κατάστασις τῆς υγείας του δὲν ἔπαθε σπουδαίως.

Ὁ πλοίαρχος τῆς φαλινοθηρίδος διηγεῖται, ὅτι αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς φάλαιναὶ ἐξηρηθισμένοι καταπίνουσιν ἀνθρώπους, δὲν εἶνε σπάνιαι, ἀλλ' ἡ προκείμενη περίπτωσις εἶνε ἡ πρώτη, καθ' ἣν τὸ θῦμα ἐξέρχεται ζῶν ἐκ τοιαύτης φοβερᾶς δοκιμασίας.

Τίς οἶδεν ὅμως πόσοι θὰ χαρακτηρίσωσι τὸ ἀληθές τοῦτο γεγονός ὡς μῦθον. Ἀλλ' ἀφοῦ εὐρέθησαν ἀνθρώποι, οἵτινες δὲν ἐπίστευσαν τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἰωνᾶ τῆς Γραφῆς, ὑποφέρεται ἂν ἡ ἀπιστία ἀντιτάξῃ τὴν κακολογίαν τῆς καὶ κατὰ τοῦ προκειμένου ἐπεισοδίου, τὸ ὅποῖον εἶνε ἀπλοῦν καὶ ἀνευ ἀξιώσεων χρονογράφημα.